

Årsmøde på Endelave skole Lør. 22. maj 2021

Foreningen Endelave Hav- og Dambrug – Nej Tak / Endelave Natur & Miljø

DAGSORDEN

1. Valg af dirigent.
2. Bestyrelsens beretning om foreningens virke i det forløbne år
 - Bestyrelsens sammensætning
 - Retssagen mod Hjarnø Havbrug A/S
 - Muslinge- og tangbrug i området
 - Havbrugene på folketingets dagsorden
 - Planlov for havet
 - Mulig Kattegatbro
 - Lyngers natur
 - Kortlægning af invasive arter
 - Horsens kommunes Biodiversitetsstrategi,
 - Affaldsindsamling
 - Kanino-hæfte
 - Andet
3. Drøftelse af bestyrelsens beretning
4. Godkendelse af regnskab, evt. fastsættelse af kontingent
5. Behandling af bestyrelsens forslag
6. Behandling af indkomne forslag
7. Valg af revisor
8. Eventuelt

1. Valg af dirigent

2. Bestyrelsens beretning

Bestyrelsens sammensætning

- Anders Groesen, talsmand
- Danna Borg
- Line Munk Olsen
- Eva Eriksen

Retssagen mod Hjarnø Havbrug A/S

- 2015: Foreningen politianmelder
- 2018: Politiet sigter, 2020: Tiltale for dokumentfalsk og miljøkriminalitet
- 5, 8, 9 og 22. marts 2021: Retsmøder i Horsens
- Sagen udsat pga. 77 beslaglagte ringbind, som er forsvundet fra politiet. Forsvaret krævede at se materialet
- 25. + 27. august 2021: Nye retsmøder
- 10. sept. 2021: Domsafsigelse

Muslinge- og tangbrug i området

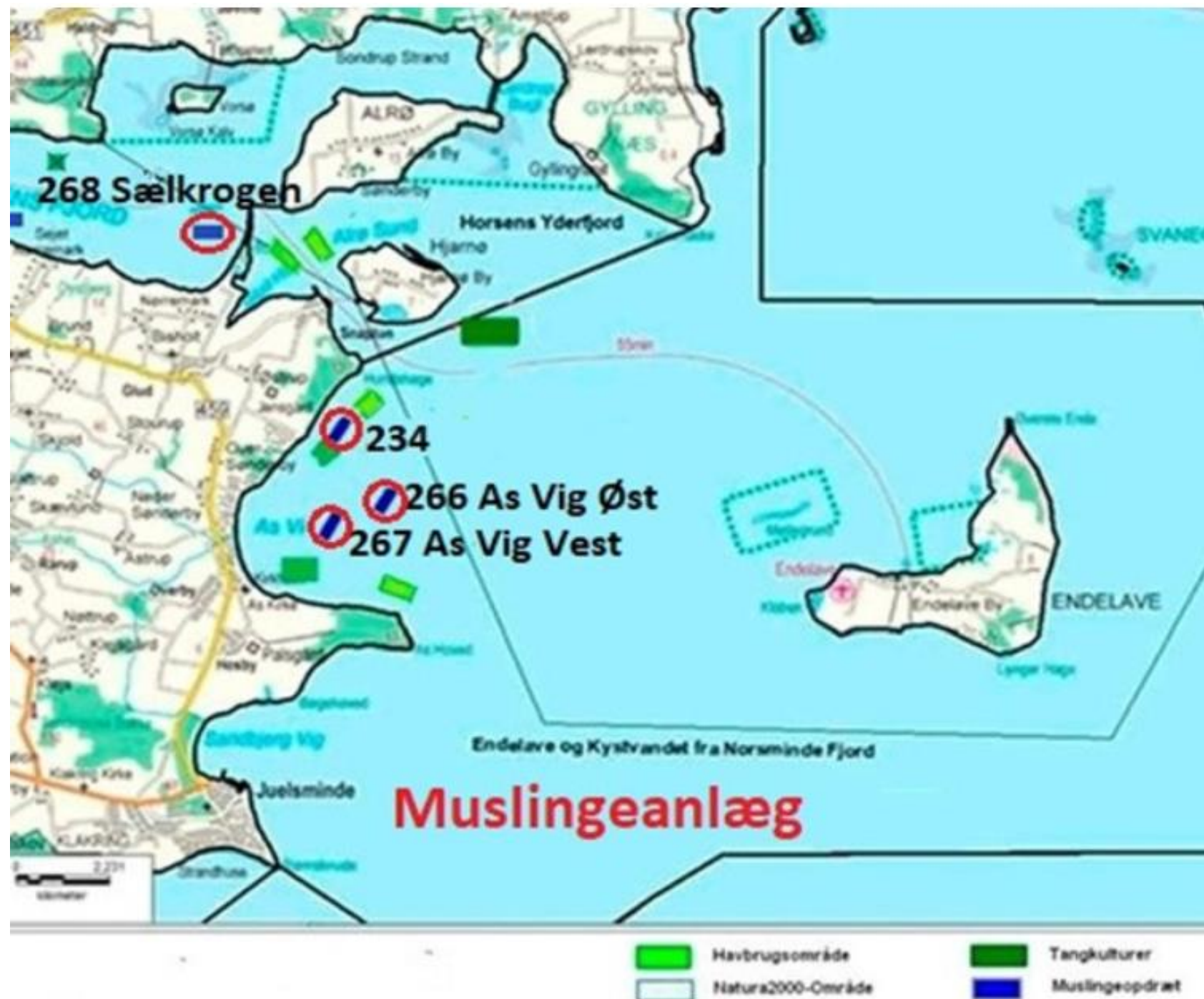
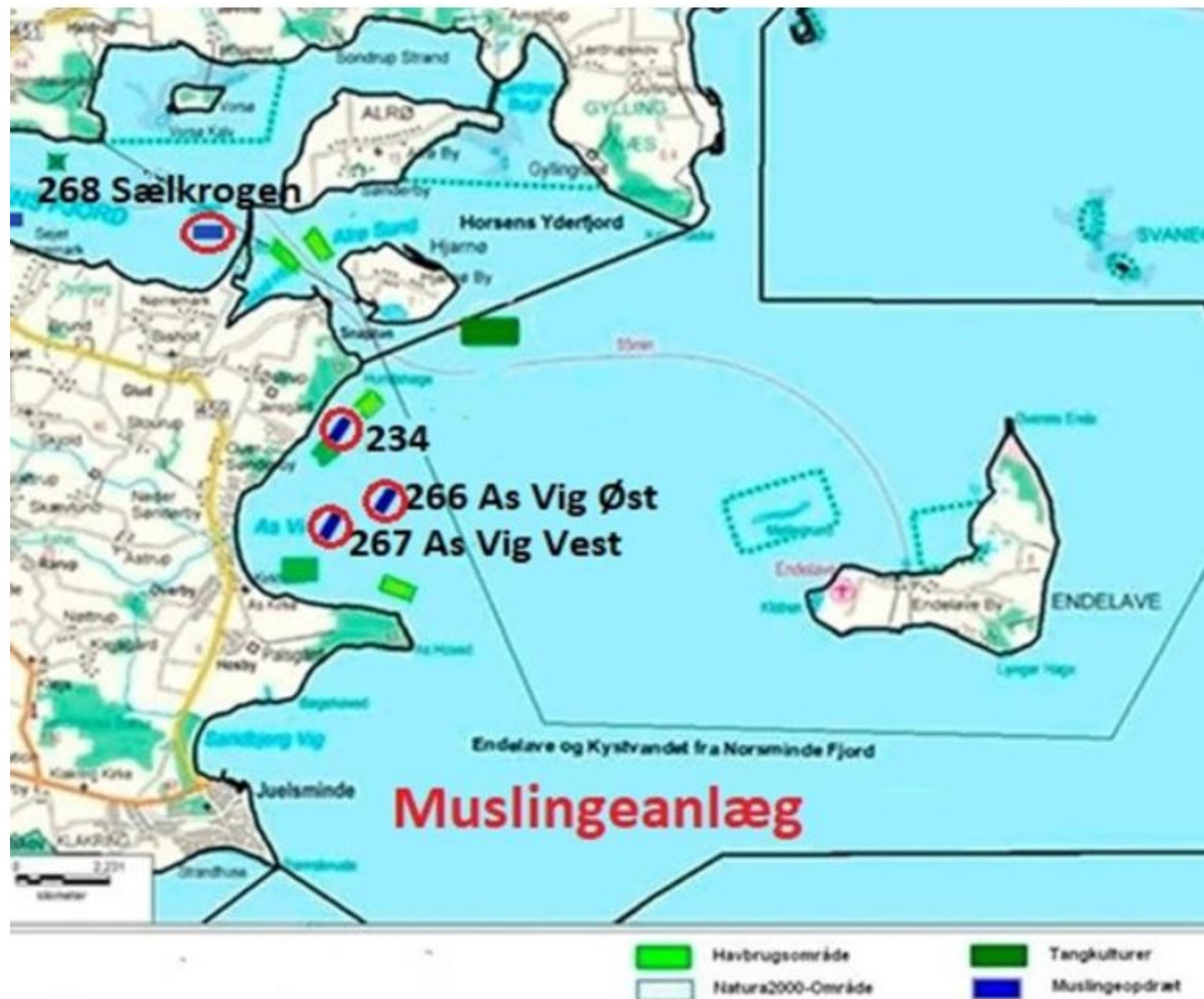
- 4 muslingebrug 2011-12 som del af KOMBI projekt
- Produktion stoppede i 2015, godkendelser udløb i 2016/2019
- Alligevel ligger alle 4 havbrug stadig på samme plads.
- Tangbruget fik i 2011 en 5-årig miljøgodkendelse
- Godkendelsen blev dog annulleret af Natur- og Miljøklagenævnet 2017.
- Alligevel ligger tangbruget stadig på samme plads -uden godkendelse.

Muslinge- og tangbrug

Muslingebrug: røde cirkler

Tangbruget:
mørkegrøn firkant

Havbrugene på folketingets dagsorden

- 2017: Lov L111 vedtages af VLAK + S: 8 store nye havbrug + vækst af de eksisterende ved compensation med muslinger.
- 2019: S skifter holdning til havbrug, og vinder valget samme år. Annullering af L111 varsles.
- 1. jan. 2021: L111 annulleres. Alle havbrugs miljøgodkendelser + tilsyn overgår til Miljøstyrelsen.
- Tilhørende BEK. mangler dog stadig

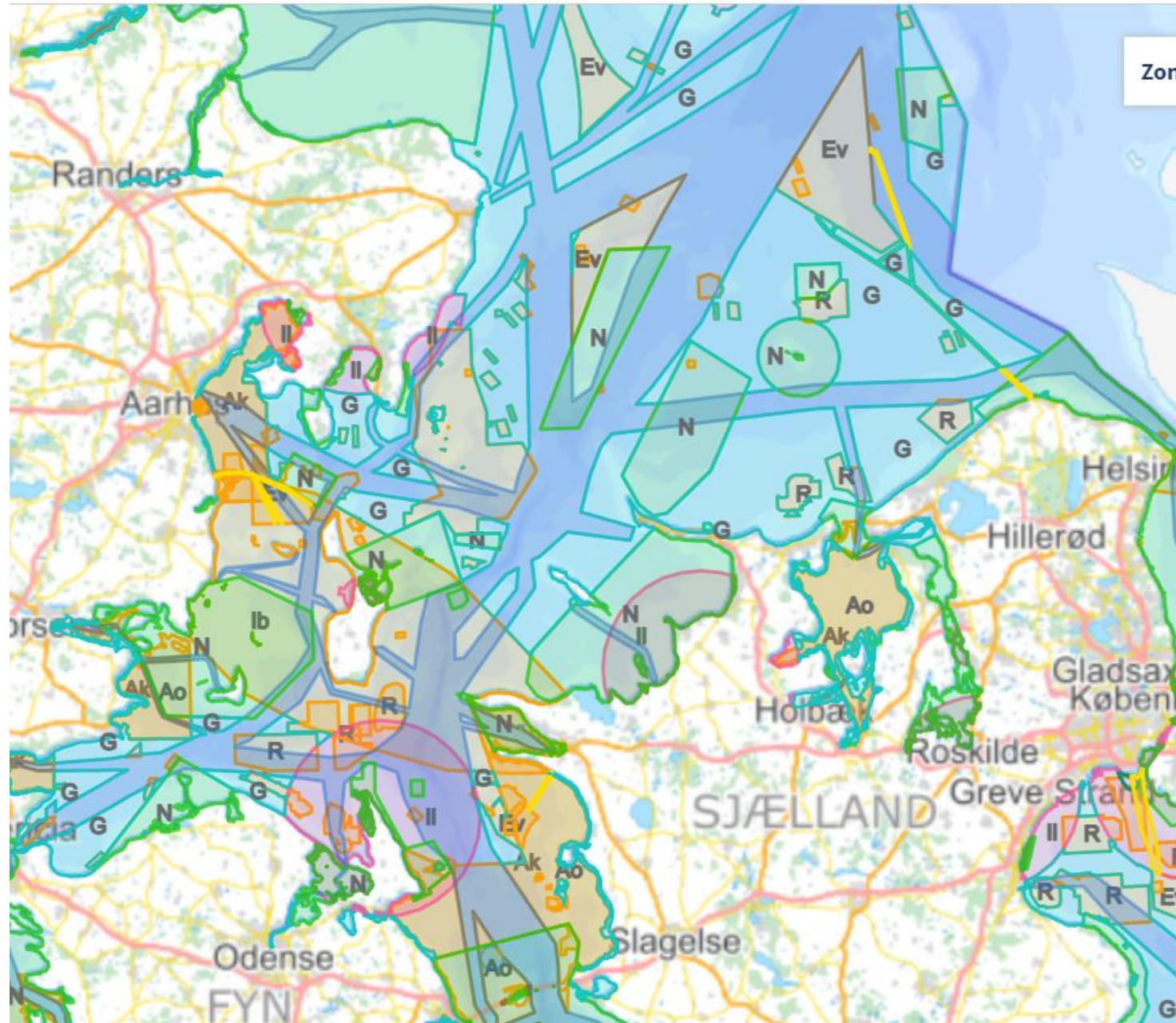

Havplan:

- Økosystem-baseret, bæredygtig udvikling
- Sameksistens af anvendelser
- Mange interesser

I høring til sept. 2021

- 9 østjyske kommuner laver fælles høringssvar
- Vi laver også høringssvar

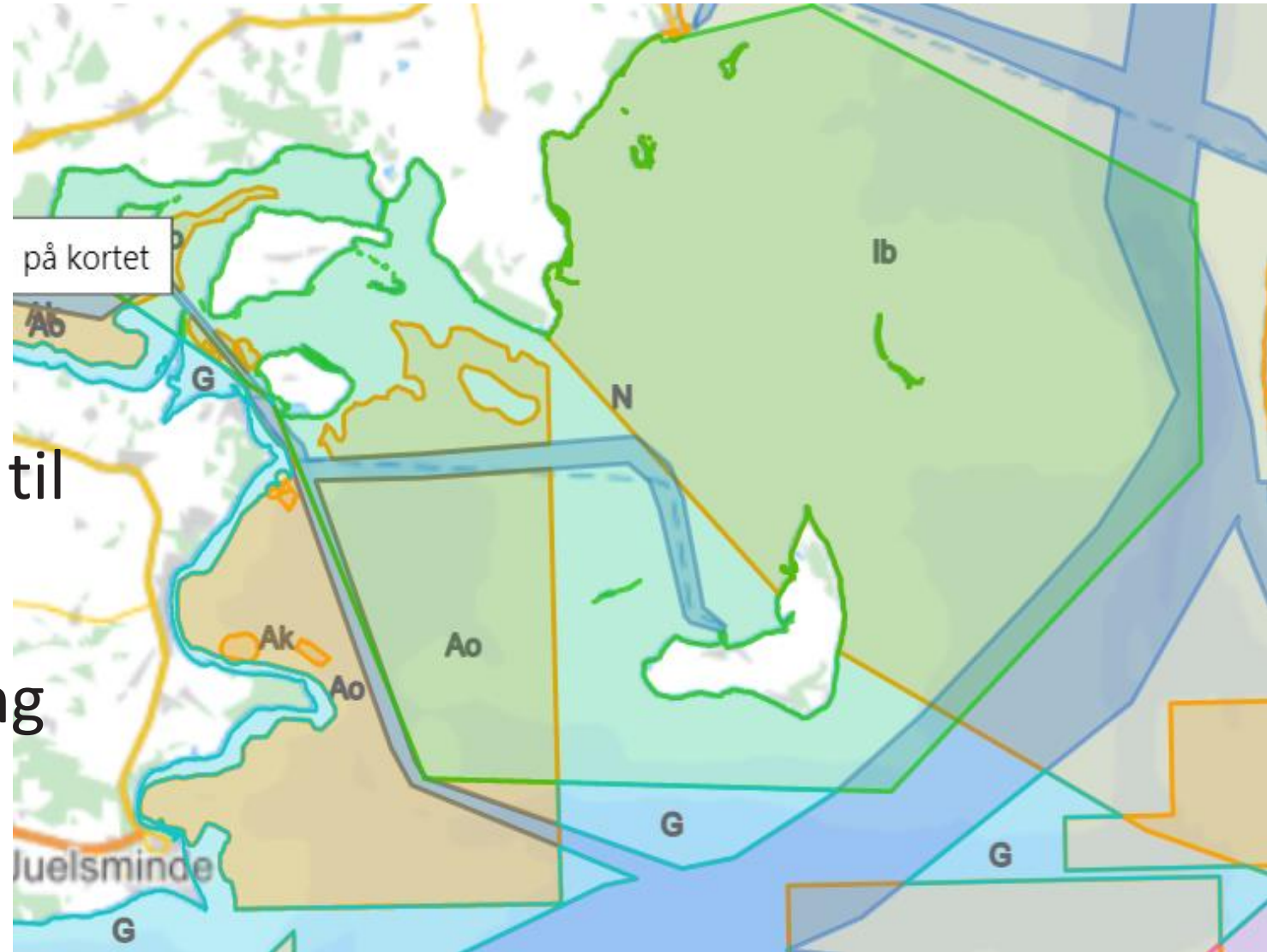

Havplan: <https://havplan.dk/da/page/info>

Natura 2000 område 56:

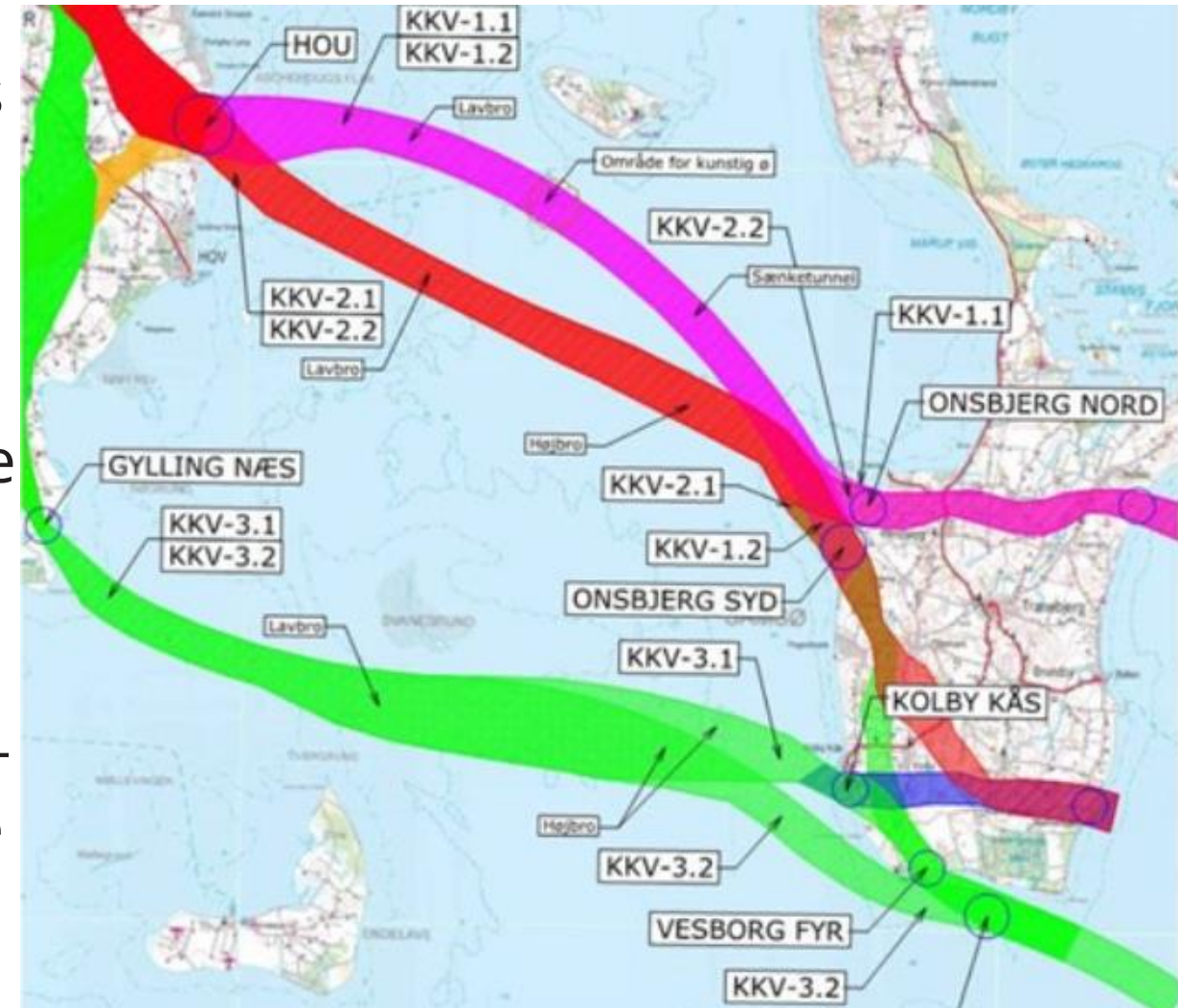
- Nye havbrug i As Vig
- Store arealer med linemuslinger
- Kæmpe transportkorridor til Kattegatbro

Svært at se økosystemtilgang
og bæredygtighed

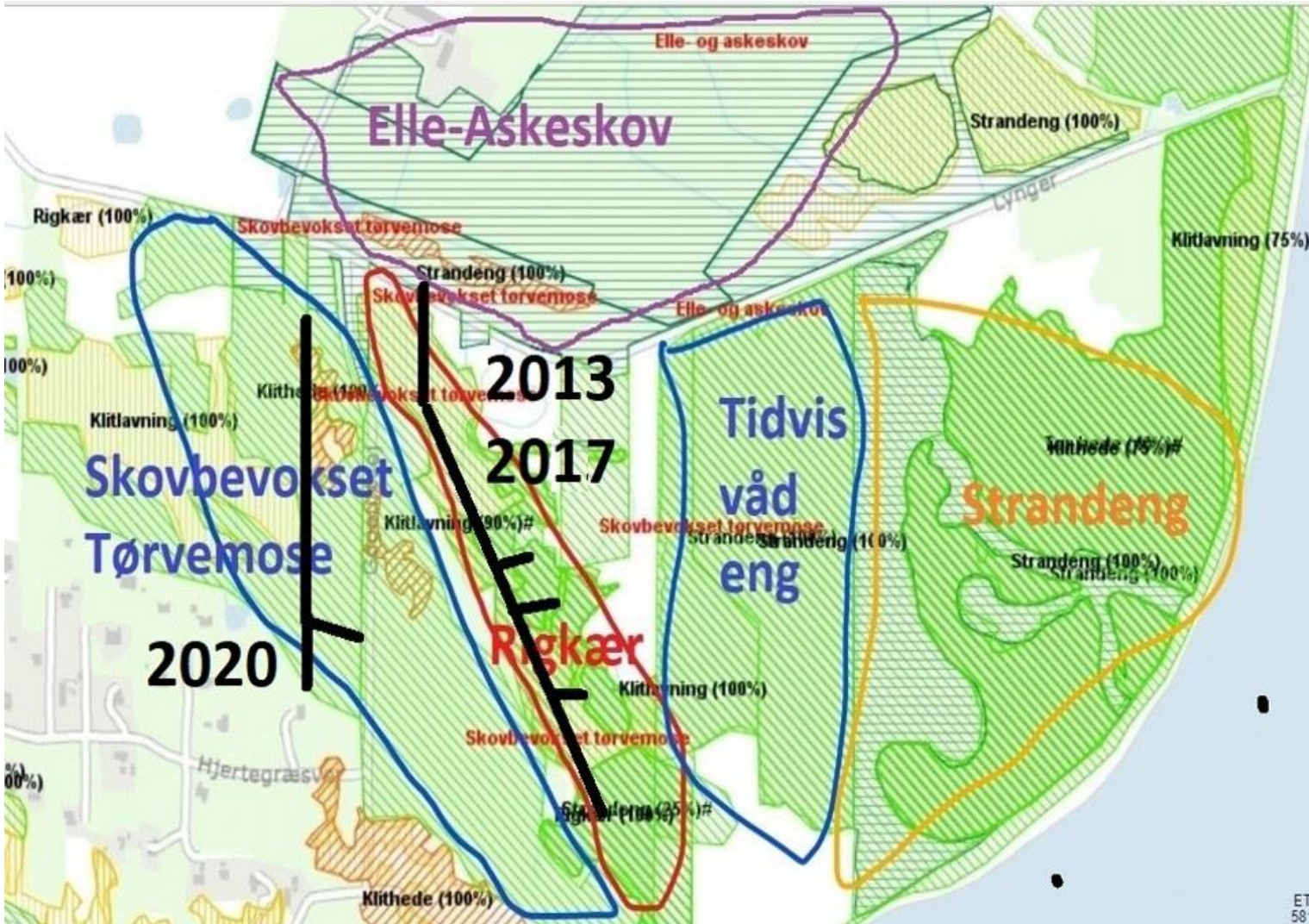

Mulig Kattegatforbindelse nord for Endelave?

- 2019: forundersøgelser www.kattegat.dk
- 3 alternativer. Havplanen reserverer plads til alle 3 linier. Kan være færdig 2035
- 8. april 2021: Regeringens trafikplan "*Danmark Fremad*," har ingen Kattegatforbindelse med. Man venter flere økonomiske beregninger
- 21. maj 2020 Ing.dk: Dødsstød til bro - Koster mindst 100 mia. = sum af Femern + Øresund + Storebælt. Urealistisk de næste 20 år siger transport minister Carina Christensen

Ulovlig dræning af Lynger moserne pt. 2 sager i kommunen om Louisenlund's dræning

Lyngermoserne:

- Afh. af meget vand
- stærkt truede naturtyper,
- sjældne planter og dyr
- Springfrø: Bilag IV art

Trusler: Dræning, nyttiggørelse

Sag 1:

Ulovlig grøftning anmeldt juni 2020, retssag maj 2021

Sag 2: rigkærsdræning anmeldt marts 2021
Billedet viser Lyngers rigkær før dræning

Lyngers
rigkær før
dræning

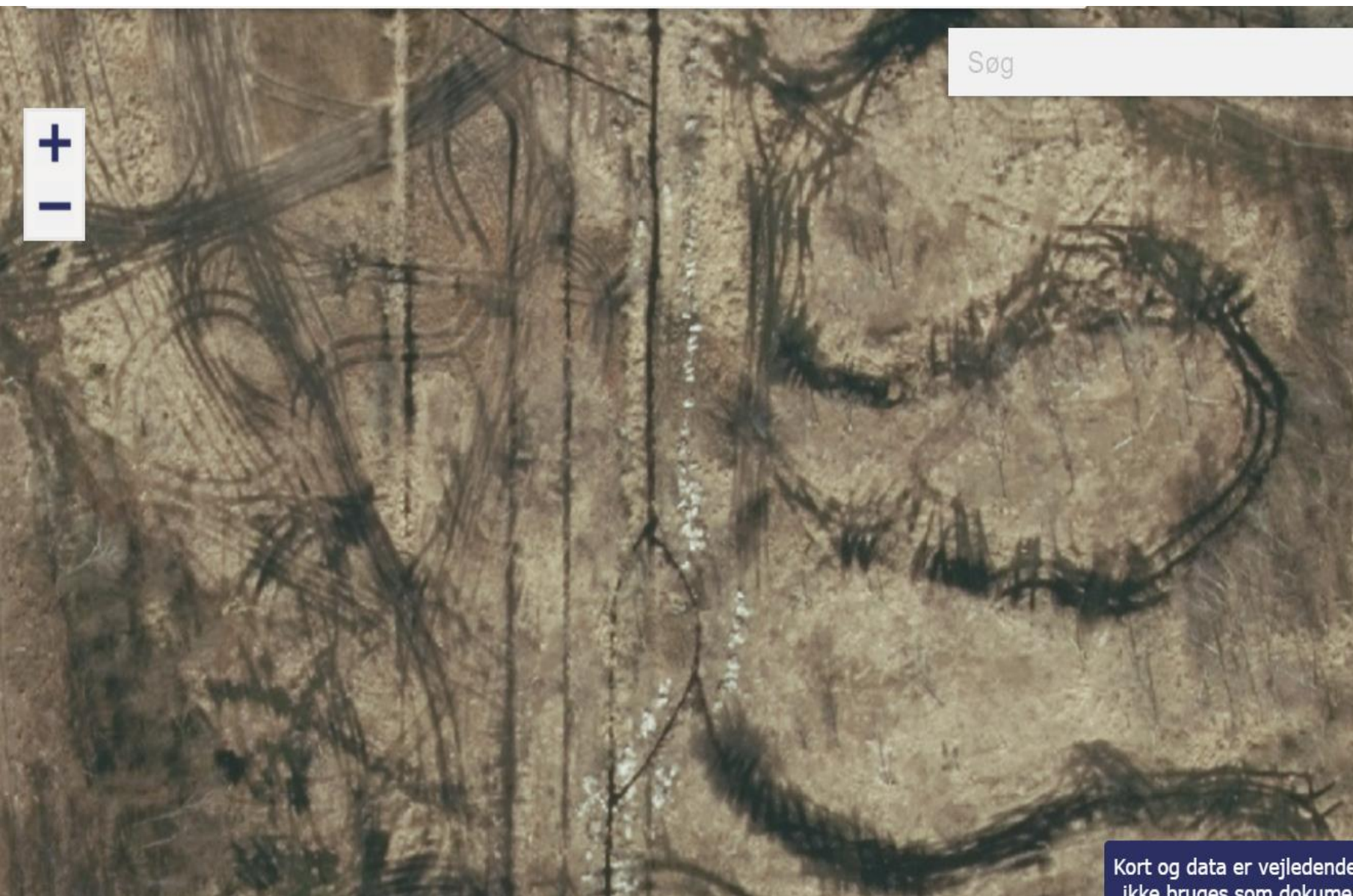
Lyngers
rigkær før
dræning

Rigkær:

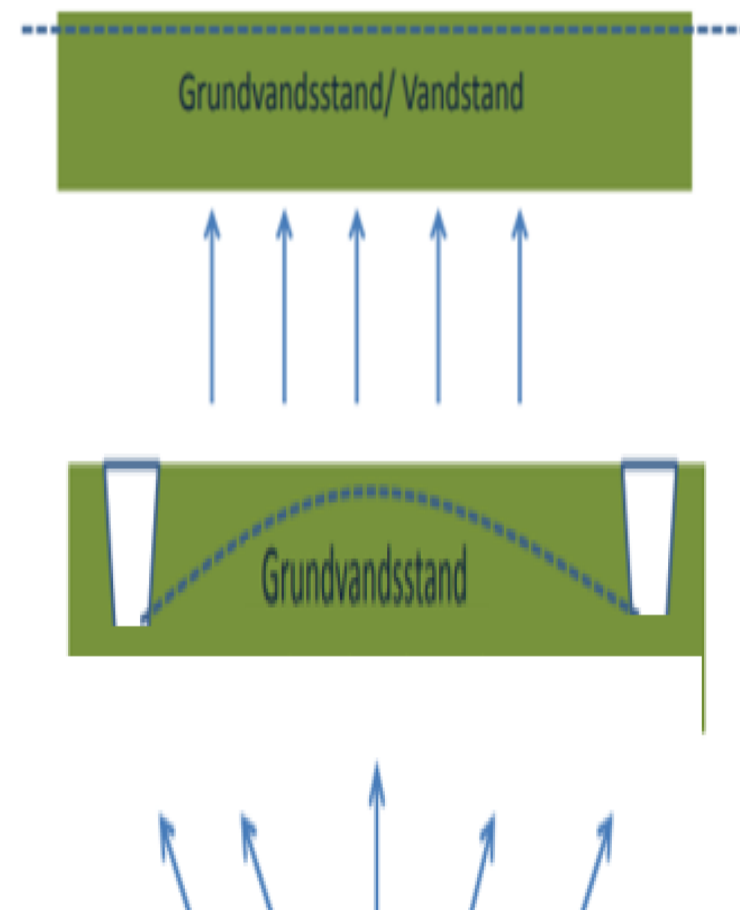
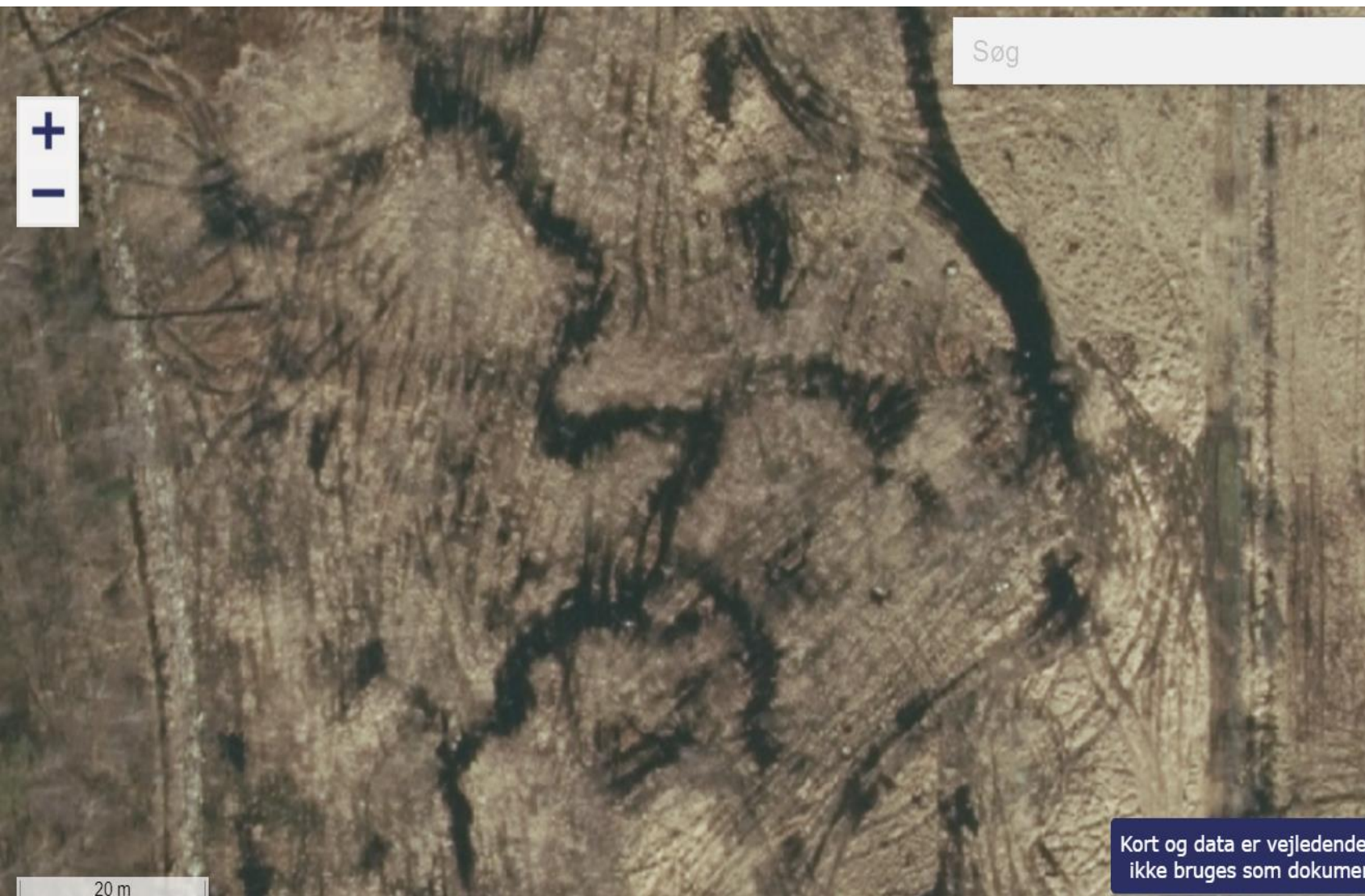
- konstant vandmættet jord
- Sjældne planter og dyr
- Springfrø: Bilag IV art
- Lysåben, skal afgræsses

Dræning/ødelæggelse af Riggkær 2013+17

- 2013: ulovlig 300 m. grøftning
- 2015: Kommune-tilskud 517.000 kr. til dyrehegn og naturpleje af riggkær
- 2017: Igen ulovlig grøftning
- Ødelæggelse af losystem/strukturer
- Raste/ynglepladser for bl.a. springfrø

Dræning og ødelæggelse af rigkær, sydlige del

Megen overtrådt lovgivning

3. Overtrådt lovgivning:

- Habitatdirektiv: "... at opretholde eller genoprette gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter af fællesskabsinteresse".
- §3 natur: Der må ikke foretages ændringer i tilstanden af ... moser og lignende
- Bilag IV-arter: Forbud mod ødelæggelse eller forringelse af yngle/rasteområder
- Miljøskadeloven §7 ...skade, som medfører en betydelig negativ påvirkning af opnåelse eller opretholdelse af en gunstig bevaringsstatus for arter og naturtyper
- Miljøskadelovens §8 vedr. beskyttede vandløb: ...skade, som medfører betydelig negativ påvirkning af den økologiske, kemiske eller kvantitative tilstand eller det økologiske potentiale for vandforekomster, der er omfattet af lov om vandplanlægning

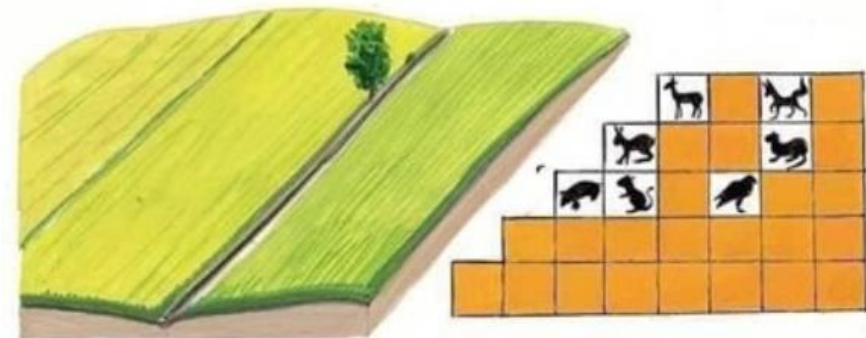
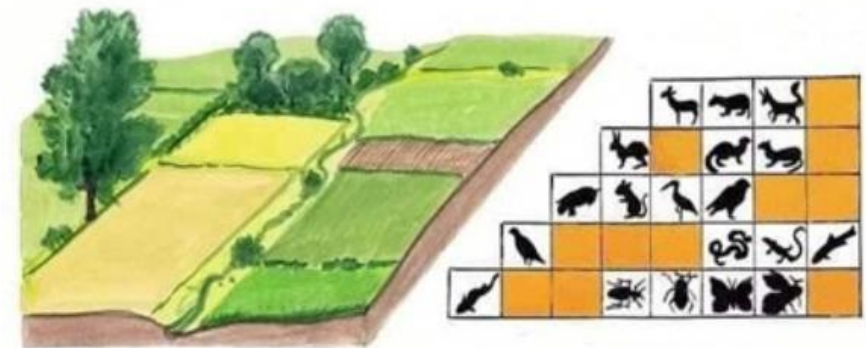
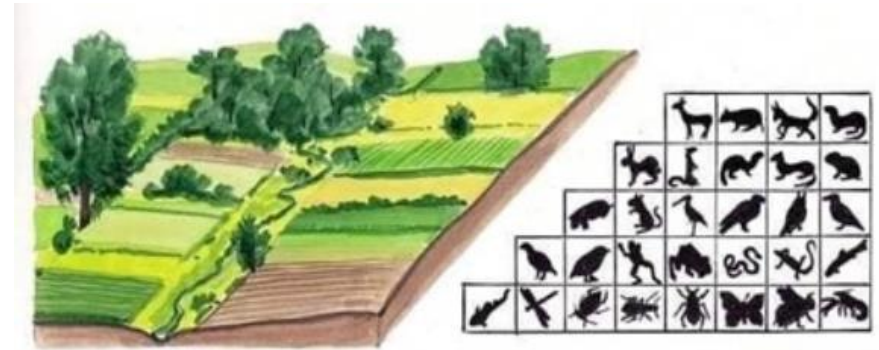
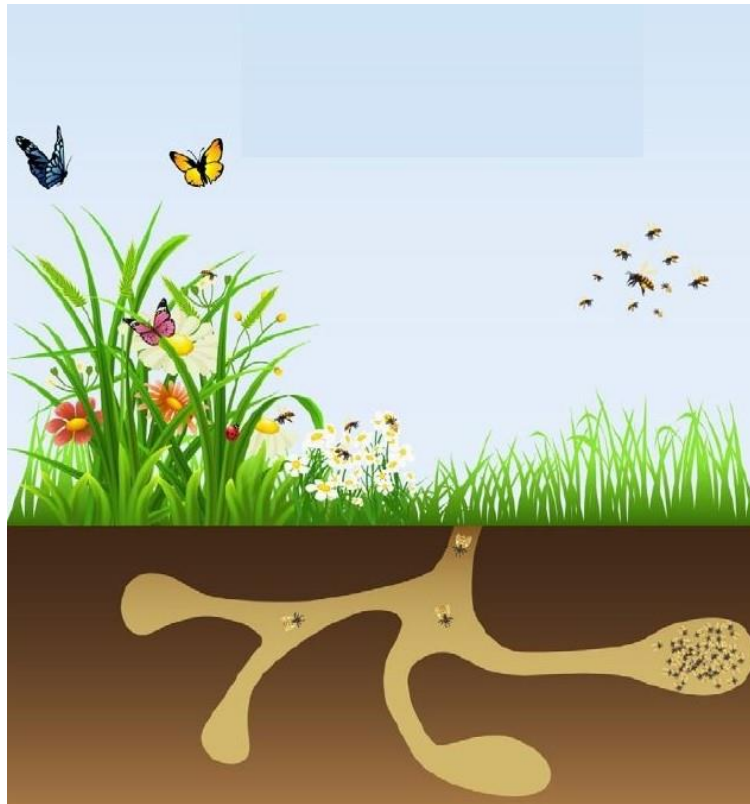
Kaffepause

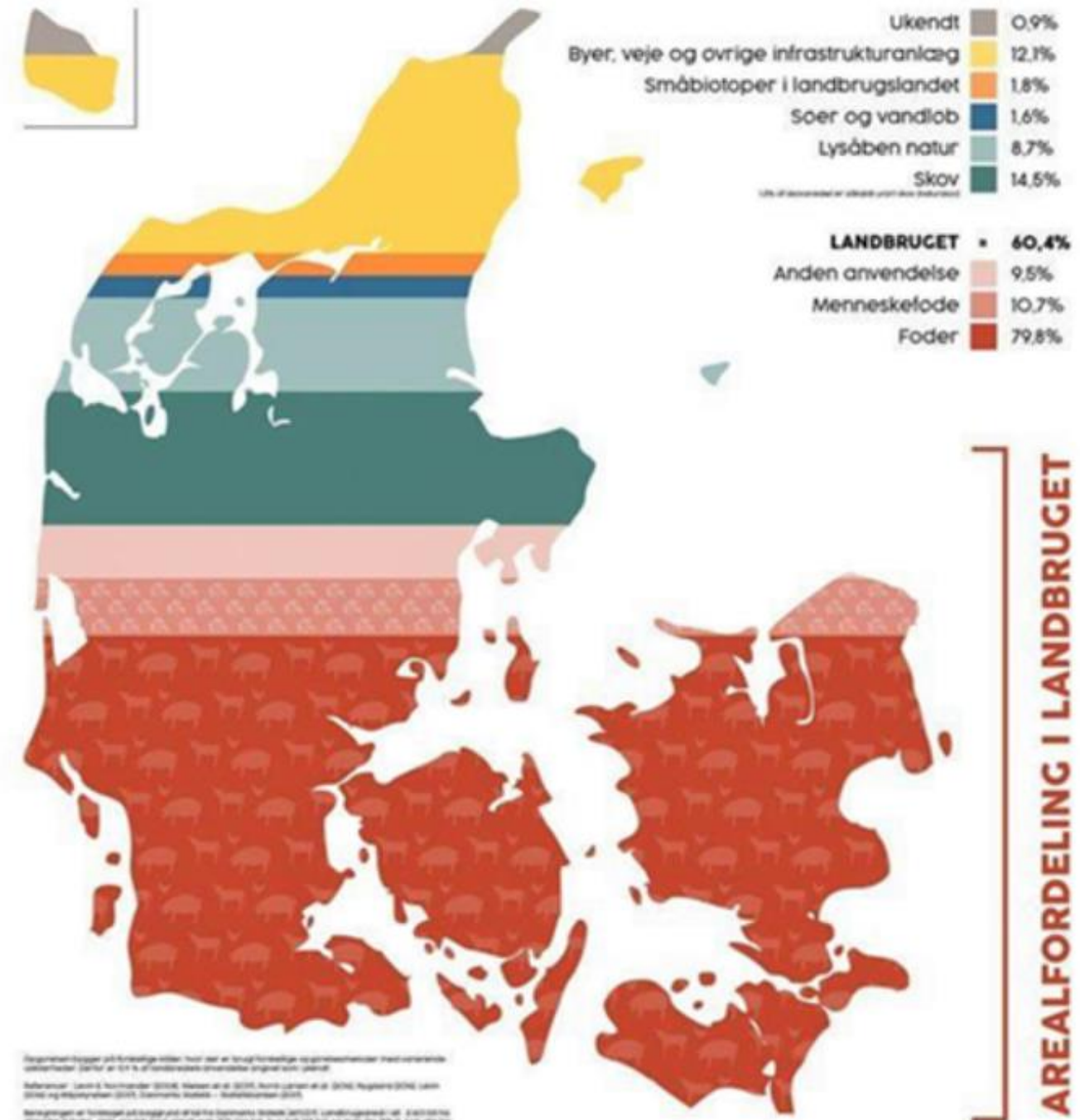
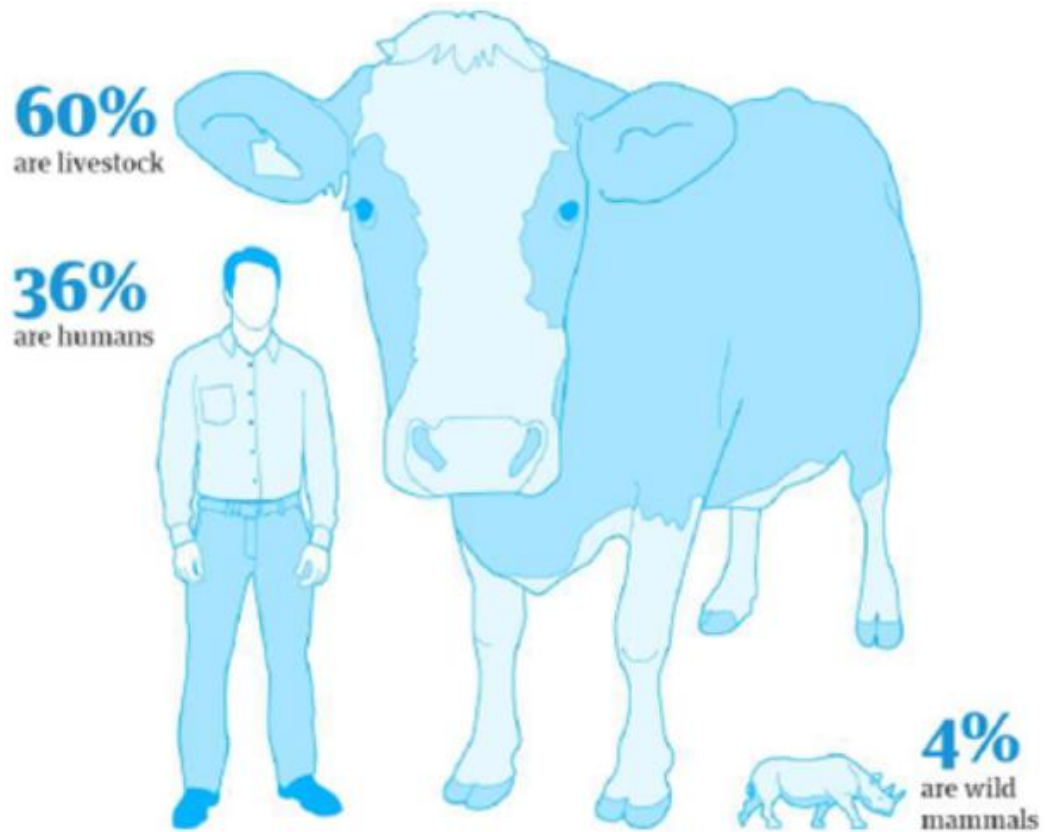
Hvad er Biodiversitet?

- Biodiversitet er mangfoldigheden af liv, antal af forskellige arter i et område
- Biodiversitetskrisen: naturen mangler **plads-plads-plads**
- Menneskets og vores behov beslaglægger al plads
- Biodiversitet kan måles

Tegning: plads til føde,
-leve- og ynglesteder

Biodiversitetskrisen

Eks: Tilstand af Natura 2000 naturtyper i 2020 (Danmarks rapportering til EU)

Skove

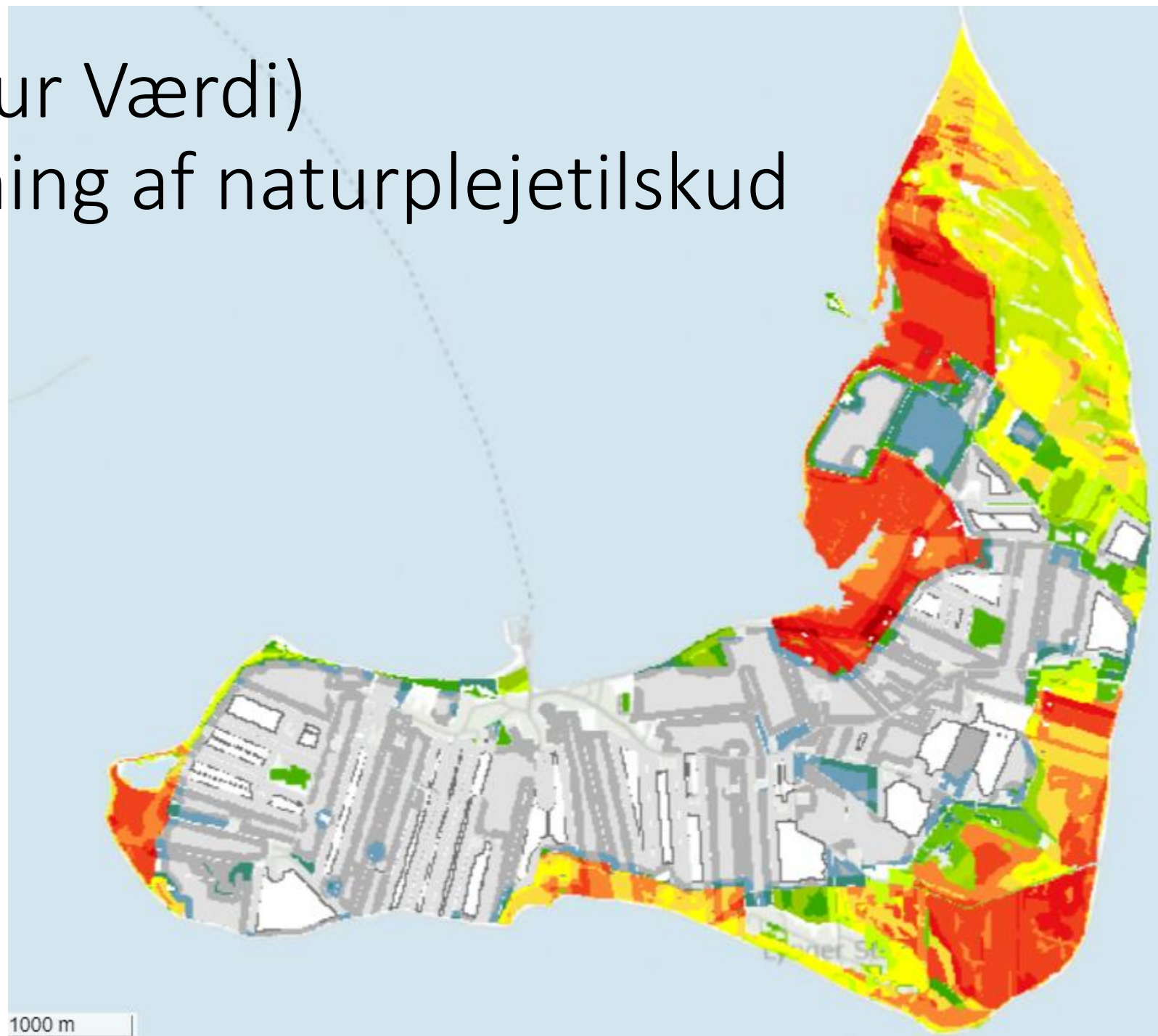
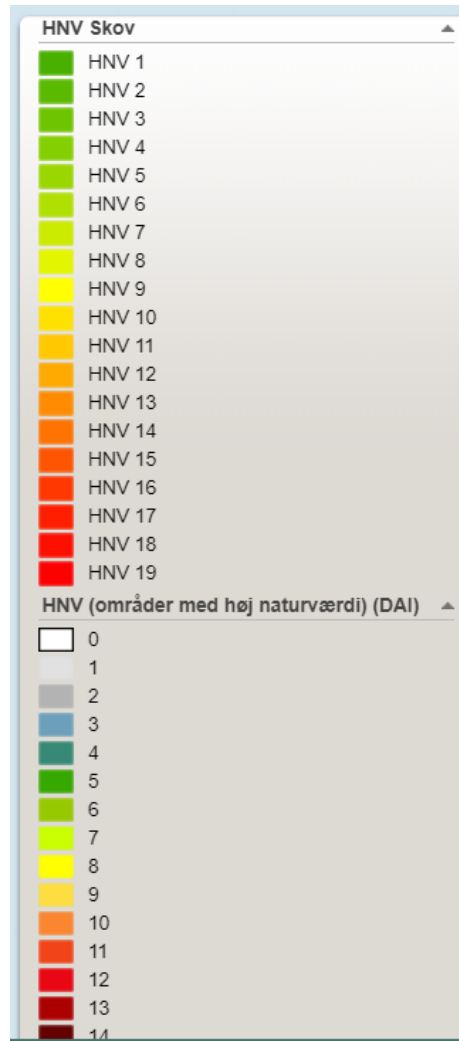
For samtlige ti skovtyper er bevaringsstatus vurderet stærkt ugunstig i begge biogeografiske regioner og der er tegn på en forværring af tilstanden i bøg på mor, bøg på muld, bøg på kalk, ege-blandskov, stilkegekrat og skovbevokset tørvemose, mens udviklingen er usikker for de øvrige fire skovtyper. De vigtigste påvirkningsfaktorer i skovene er intensiv hugst, fældning af store træer, udtynding af bevoksninger, fjernelse af dødt ved og døende stammer, konvertering af skov, flisning af ved samt afvanding. Skovklit (2180) er påvirket af kystbeskyttelse og sanddæmpende foranstaltninger, der hæmmer de naturlige dynamiske processer i kystklitterne.

Moser

Med undtagelse af aktiv højmose i kontinental region, hvor Tofte Mose udgør hovedparten af arealet samt hængesæk i den atlantiske region, der begge er vurderet moderat ugunstige, er bevaringsstatus vurderet stærkt ugunstig for alle mosetyperne i begge biogeografiske regioner. For hængesæk, kildevæld og rigkær er der ydermere tegn på en forværring af tilstanden. De vigtigste påvirkningsfaktorer for mosetyperne er fravær af græssende dyr (der medfører tilgroning og tab af levesteder for varme- og lyskrævende arter), næringsbelastning, afvanding og andre ændringer af naturlig hydrologi samt invasive arter.

HNV kort (Høj Natur Værdi)

-bruges til målretning af naturplejetilskud

Biodiversitetsstrategi Horsens

Indsatsområder

Klimatilpasning og biodiversitet

Biodiversitet i byen

Parker og grønne områder

Gamle træer

Bolig- og erhvervsområdernes natur

Vejkanter og vejanlæg

Vandhuller, gadekær og regnvandsbassiner

Vandløb

Ruderater og midlertidige grønne arealer

Biodiversitet i det åbne land

Beskyttet natur

Særlige arter

Agerlandets smånatur

Skove

Grøftekanter og rasteplasser

Vandhuller og søer

Vandløb

Kystvandenens natur

Biodiversitets- strategi 2020

En rigere natur i Horsens Kommune

Foreningens Biodiversitetsinput for Endelave

Brandmandens lov skal styre indsats:

1. BEVAR værdifulde arealer med høj naturværdi (stor/lang kontinuitet)
2. BESKYT, og forbedre delvist ødelagte arealer med potentiel høj naturværdi
3. GENOPRET, og etabler ny natur

Naturmæssig prioritering på Endelave

1. Lyngermoser/-skove (bevar)
1. Flasken mm. (bevar)
1. Veterantræer (bevar)
- 1-3. Øvre/Lynger (bevar/beskyt/genopret)
3. Grøftekanter/offentlige arealer (ny natur)
3. Bynær natur, haver, marker (ny natur)

Kortlægning af invasive arter: Vadegræs

Invasiv betyder, at planten er indført langvejsfra (fx Asien/Amerika) og spredt sig aggressivt hvorved den kvæler de hjemmehørende arter på stedet. Invasive arter har sjældent nogen nytteværdi for insekter, da disse ikke er tilpasset biologisk til de fremmede arter

Kortlægning af Rynket Rose/Hybenrose (Rosa Rugosa)

- Spredt sig invasivt på kyster
- Fortrænger naturlig flora
- Hårdfør, svær at udrydde

Formål med kortlægning:

- Udbredelse som hjælp til kommunen bekæmpelse
- Kommunens nye N2000 handlingsplan medio 2021.
- Max 10% dækning= handling
- Sommerhusejere kan hjælpe...

Kortlægning af Rynket Rose

- Lynger: fra ralværk til vest for sommerhusene
- Øvre: fra Vest-branddaskere til Øst-branddaskere
- webkort.horsens.dk/spatialmap

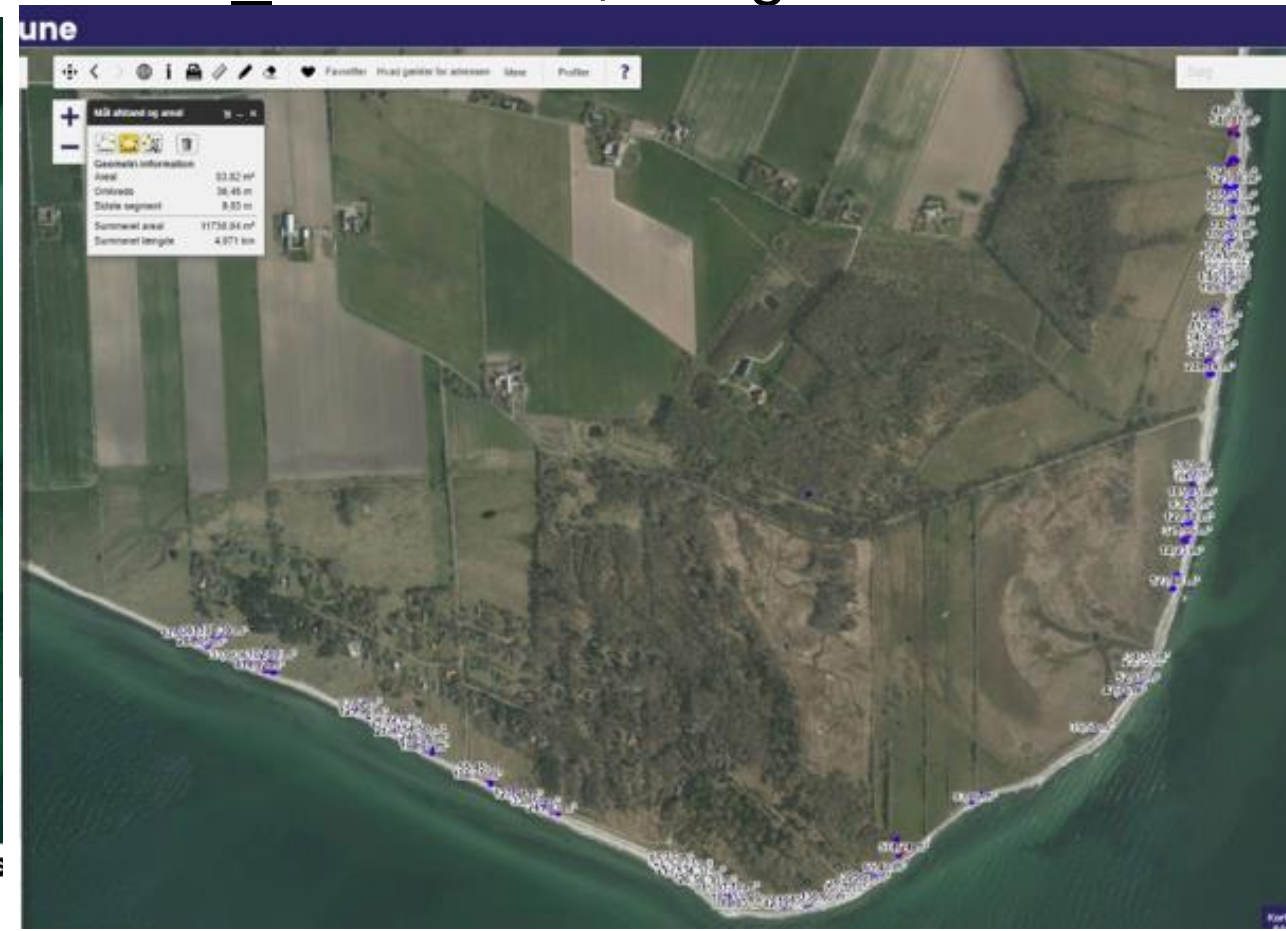

Kortlægning af Rynket Rose

Markeret områder med rødt, og derefter målt op i m²

Anslået:
Areal_11.736 m², længde 4 km

Øvre: Rynket Rose

Spidsen: ca. 80 %
dækket

Klar skillelinje ved
fårehegnet

Billedet viser
konsekvensen hvis vi
intet gør...

Øvre: Rynket Rose

Case: Karstens Øvrestykke

1. Kommune: grenknuser
2. Karsten får kommunale Gutefår på arealet, de er Rynket Rose specialister
3. Resultat: ingen nyvækst, alle er døde – tilsyneladende. Foto fra maj 2021

Norddjurs kommune, bedste praksis

Bedste praksis:

Skaf et overblik over forekomsterne

Sørg for vedvarende information til og medinddragelse af borgerne

Stop spredning til nye lokaliteter

Udryd nye bevoksninger så snart de dukker op

Iværksæt en systematisk bekæmpelse af de bevoksninger, der skal fjernes

Følg op på afsluttet bekæmpelse i mindst to vækstsæsoner

Anvend forskellige kombinationer af bekæmpelsesmetoder, afpasset efter de lokale forhold

Strandoprydning

- Nov. 2019 får vi penge fra Miljøstyrelsen til oprydning på strandene af tungt jern- og muraffald.
- Karsten Skrald indsamler **over 31 ton** jern- og muraffald.
- Projektet er afrapporteret maj 2021

Kanino-hæfte udarbejdet

- Om Endelaves natur og historie
- 28 stoppesteder på kysten med fortælling om, hvad man kan se
- Et antal uddeles gratis til beboere og turister

3. Regnskab, evt. kontingent

EHDNT regnskab 2020

Revisor: Birthe Richter

Endelave Hav- og Dambrug Nej Tak

	2020	2014 - 31/12 2019
Indtægter:		
Indskud fra bestyrelsesmedlemmer	0,00	1250,00
Tilskud	500,00	
Klagegebyrer retur	0,00	2000,00
Indtægter i alt	500,00	3250,00
Udgifter:		
Klagegebyrer	0,00	2000,00
Udgifter i alt	0,00	2000,00
Resultat	500,00	1250,00
Aktiver		
Bankindestående	1750,00	1700,00
Tilgodehavende klagegebyr	0,00	500,00
Aktiver i alt	1750,00	2200,00
Passiver:		
Bestyrelsesmedlemmer tilgode	0	950,00
Resultat ovf. fra sidste år	1250,00	0,00
Resultat	500,00	1250,00
Passiver i alt	1750,00	2200,00

4. Behandling af bestyrelsens forslag

5. Behandling af indkomne forslag

6. Revisorvalg

Birthe Richter genopstiller

7. Eventuell

Spørgsmål?

Frokost på kroen
efter forudbestilling

